

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Державної служби
статистики**

12.08.2020 № 251

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ
З ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО
СТОСТЕРЕЖЕННЯ ЩОДО УТВОРЕННЯ
ТА ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ**

Київ – 2020

Відповідальний за підготовку – директор департаменту статистики сільського господарства та навколишнього середовища Прокопенко О. М.

Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо утворення та поводження з відходами (далі – Методологічні положення) містять опис основних положень, правил і методів проведення цього державного статистичного спостереження та визначають систему його показників.

Методологічні положення підготували фахівці відділу екологічних рахунків та статистики навколишнього середовища департаменту статистики сільського господарства та навколишнього середовища.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України (протокол від 05 червня 2020 року № КПУМ/10-20).

Державна служба статистики України

- адреса: вул. Шота Руставелі 3, Київ, 01601
- телефон: (044) 287-24-22
- факс: (044) 235-37-39
- електронна пошта: office@ukrstat.gov.ua
- вебсайт: www.ukrstat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Передмова	4
Скорочення та умовні позначення.....	4
I. Загальні положення	5
II. Основні поняття та терміни.....	5
III. Методологічні та організаційні засади проведення державного статистичного спостереження.....	5
1. Мета й основні характеристики державного статистичного спостереження.....	5
2. Джерела інформації державного статистичного спостереження.....	7
3. Система показників державного статистичного спостереження.....	7
IV. Формування й актуалізація сукупності одиниць і переліків респондентів державного статистичного спостереження.....	11
1. Формування сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження.....	11
2. Актуалізація сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження.....	12
V. Проведення державного статистичного спостереження та обробка даних.....	12
1. Методи проведення державного статистичного спостереження.....	12
2. Основні етапи обробки даних державного статистичного спостереження.....	13
VI. Забезпечення якості даних державного статистичного спостереження.....	17
VII. Забезпечення конфіденційності статистичної інформації державного статистичного спостереження.....	18
VIII. Поширення результатів державного статистичного спостереження.....	18
IX. Перегляд даних державного статистичного спостереження....	19
Додатки:	
Додаток 1. Перелік кодів класів небезпеки відходів для статистичних цілей	21
Додаток 2. Макет таблиці для оприлюднення даних про утворення відходів за категоріями матеріалів, групами класів небезпеки та видами діяльності відповідно до Регламенту (ЄС) від 24.05.2005 № 782/2005	22
Список використаних джерел	26

Передмова

Метою розроблення цих Методологічних положень є визначення основних характеристик державного статистичного спостереження, його джерел та системи показників, загальних принципів і критеріїв формування сукупності одиниць і переліку респондентів, порядку використання та поширення його результатів.

Методологічні положення призначені для використання працівниками органів державної статистики, а також можуть бути корисними для інших зацікавлених користувачів статистичної інформації.

Скорочення та умовні позначення

ВВП	– валовий внутрішній продукт;
Держгеокадастр	– Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру
КВд	– ДК 005-96 "Класифікатор відходів", затверджений наказом Держстандарту України від 29.02.1996 № 89;
ДСС	– державне статистичне спостереження;
ЄС	– Європейський Союз;
КВЕД	– Класифікація видів економічної діяльності;
KICE	– Класифікація інституційних секторів економіки;
КОАТУУ	– Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України;
Мінприроди	– Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України;
ООН	– Організація Об'єднаних Націй;
РМВВ	– Реєстр місць видалення відходів;
РООУВ	– Реєстр об'єктів оброблення та утилізації відходів;
РОУВ	– Реєстр об'єктів утворення відходів;
РСО	– Реєстр статистичних одиниць;
СРП	– Статистичний реєстр підприємств;
<i>T</i>	– рік, у якому формується сукупність одиниць державного статистичного спостереження;
ТОД	– територіальні органи Держстату.

I. Загальні положення

1. Ці Методологічні положення визначають систему показників, методи та правила проведення державного статистичного спостереження щодо утворення та поводження з відходами, формування та поширення його результатів.

2. Методологічні положення ґрунтуються на нормах закону України "Про державну статистику" та ураховують положення наказів Держстату від 15 лютого 2017 року № 41 "Про затвердження Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики", від 17 серпня 2018 року № 170 "Про затвердження Принципів діяльності органів державної статистики України".

3. Ці Методологічні положення також ураховують положення Регламенту (ЄС) № 2150/2002 Європейського Парламенту та Ради від 25 листопада 2002 року зі статистики відходів (зі змінами, внесеними Регламентом (ЄС) від 27 вересня 2010 року № 849) у частині додатків I та II.

II. Основні поняття та терміни

Для цілей цих Методологічних положень терміни й поняття вживаються в значеннях, визначених статтею 1 Закону України "Про відходи", пунктом 2 Порядку ведення державного обліку та паспортизації відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 листопада 1999 року № 2034, пунктом 3 Порядку ведення реєстру місць видалення відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 серпня 1998 року № 1216, пунктом 2 Порядку ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 серпня 1998 року № 1360, пунктом 2 Положення про контроль за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів і їх утилізацією/видаленням, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 липня 2000 року № 1120, Керівництвом щодо заповнення розділу "Відходи" спільного опитувальника статистичного відділу ООН та Програми ООН з навколишнього середовища зі статистики навколишнього середовища, пунктами 9, 20, 31, 32, 42, 52 глосарія до плану статистичного спостереження, затвердженого наказом Держкомстату від 29 грудня 2009 року № 498.

III. Методологічні й організаційні засади проведення державного статистичного спостереження

1. Мета й основні характеристики державного статистичного спостереження

1. Метою проведення ДСС є формування інформації про утворення відходів від економічної діяльності підприємств та побутової діяльності домогосподарств, операції поводження з відходами, для інформаційного забезпечення аналізу ситуації у сфері утворення та поводження з відходами.

2. Об'єктом ДСС (цільовою сукупністю) є інституціональні одиниці, які можуть утворювати відходи (за виключенням радіоактивних відходів).

ДСС охоплює підприємства, які відносяться до всіх видів економічної діяльності, у тому числі тих, що займаються збиранням, отриманням відходів для утилізації чи видалення від домогосподарств.

3. ДСС проводиться шляхом збору даних безпосередньо від респондентів та здійснення непрямого визначення обсягу утворення відходів від побутової діяльності домогосподарств методом припущення його рівнозначності обсягу зібраних (отриманих) відходів спеціалізованими підприємствами та організаціями, що займаються збиранням, отриманням відходів для утилізації чи видалення від домогосподарств, а також використання адміністративних даних.

4. У частині збору даних безпосередньо від респондентів ДСС має такі основні характеристики:

1) вид ДСС:

за ступенем охоплення одиниць: несучільне;

за часом реєстрації даних: поточне;

2) періодичність ДСС: річне;

3) організаційна форма ДСС: статистична звітність;

4) спосіб ДСС: документальний облік;

5) одиниці ДСС:

підприємство; місцева одиниця;

6) респондент державного статистичного спостереження:

юридична особа;

7) органи, які здійснюють ДСС: Держстат, ТОД;

8) національні та статистичні класифікації, що використовуються при проведенні ДСС: КІСЕ, КВЕД, КОАТУУ, КВд, перелік категорій відходів за матеріалом, перелік класів небезпеки відходів для статистичних цілей, перелік операцій з утилізації та видалення відходів;

9) місце проведення ДСС: регіони України.

2. Джерела інформації державного статистичного спостереження

Джерелами інформації для ДСС є:

дані, отримані від респондентів, уключаючи обсяг утворених відходів по місцевих одиницях, за формою № 1-відходи (річна) "Утворення та поводження з відходами";

результати ДСС "Чисельність та склад населення", які використовуються для розрахунку показників ДСС на одну особу середньої чисельності наявного населення України;

результати ДСС "Річні національні рахунки", які використовуються для розрахунку показника ВВП у постійних цінах на одну тонну утворених відходів;

адміністративні дані Держгеокадастру про площу країни та регіонів, які використовуються для розрахунку показників ДСС на одиницю площі;

адміністративні дані Мінприроди про перелік суб'єктів господарювання, які подали "Декларацію про відходи" за попередній до звітного рік та щодо показника загального утворення відходів до 1000 умовних одиниць, які отримуються Держстатом відповідно до Угоди щодо взаємообміну інформаційними ресурсами та використовуються при формуванні сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись;

адміністративні дані Мінприроди про перелік підприємств, які отримали ліцензії на провадження господарської діяльності з поводження з небезпечними відходами, розміщені на його офіційному вебсайті (<https://menr.gov.ua>) у розділі "Бізнесу"/"Дозволи і ліцензії"/"Ліцензійний реєстр поводження з небезпечними відходами", які використовуються при формуванні сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись;

адміністративні дані обласних державних адміністрацій і Київської міської державної адміністрації про перелік власників об'єктів утворення відходів (ОУВ), об'єктів оброблення та утилізації відходів (ООУВ), місць та об'єктів видалення відходів (МВВ), які отримуються Держстатом відповідно до угод щодо взаємообміну інформаційними ресурсами та використовуються для формування сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись;

дані про ВВП за паритетом купівельної спроможності у постійних цінах 2011 року, розміщені на вебсайті Світового банку (<http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.PP.KD>), які використовуються для розрахунку обсягу утворених відходів на одиницю ВВП за паритетом купівельної спроможності у постійних цінах 2011 року.

3. Система показників державного статистичного спостереження

1. У рамках ДСС формуються показники:

1) обсяг утворених відходів:

за джерелами утворення відходів (економічна діяльність (за видами КВЕД), побутова діяльність (домогосподарства));

за категоріями відходів за матеріалом, визначеними у переліку, затвердженому наказом Держстату від 23 січня 2015 року № 24 (далі – Перелік 1);

за групами та класами небезпеки відходів, наведеними в додатку 1 до цих Методологічних положень;

за видами відходів за КВд (Державний класифікатор відходів ДК 005-96, затверджений наказом Держстандарту України від 29 лютого 1996 року № 89);
по місцевих одиницях;

2) обсяг утворених відходів на одну особу:

за групами класів небезпеки відходів, наведеними в додатку 1;

3) обсяг утворених відходів на одиницю площі;

за групами класів небезпеки відходів, наведеними в додатку 1;

4) обсяг утворених відходів на одиницю ВВП за паритетом купівельної спроможності у постійних цінах 2011 року:

за групами класів небезпеки відходів, наведеними в додатку 1;

5) обсяг спалених відходів:

за групами класів небезпеки відходів, наведеними в додатку 1;

за операціями спалення (спалення з метою отримання енергії, спалення з метою теплового перероблення);

за категоріями відходів за матеріалом, визначеними у Переліку1;

за видами відходів за КВд;

за місцем спалення (спалення за місцем утворення відходів, спалення відходів, отриманих від виробників, на спеціалізованих переробних підприємствах);

6) обсяг видалених відходів:

за групами класів небезпеки відходів, наведеними в додатку 1;

за операціями видалення, наведеними у переліку операцій з утилізації та видалення відходів, затвердженого наказом Держстату від 23 січня 2015 року № 24 (далі – Перелік 2);

за групами операцій видалення (спеціально відведені місця чи об'єкти, знешкодження, інші види видалення);

за категоріями відходів за матеріалом, визначеними у Переліку 1;

за видами відходів за КВд;

за місцем видалення (видалення за місцем утворення відходів, видалення відходів, отриманих від виробників, на спеціалізованих переробних підприємствах);

7) обсяг утилізованих відходів:

за групами класів небезпеки відходів, наведеними в додатку 1;

за операціями утилізації, наведеними у Переліку 2;
 за групами операцій утилізації (утилізовано, підготовлено до утилізації);
 за категоріями відходів за матеріалом, визначеними у Переліку 1;
 за видами відходів за КВд;
 за місцем утилізації (утилізація за місцем утворення відходів, утилізація відходів, отриманих від виробників, на спеціалізованих переробних підприємствах);

8) обсяг наявних відходів:
 за групами класів небезпеки відходів, наведеними в додатку 1;
 за категоріями відходів за матеріалом, визначеними у Переліку 1;
 за видами відходів за КВд;
 за терміном наявності у місцях тимчасового зберігання відходів (на початок року, на кінець року);
 за місцем наявності у місцях тимчасового зберігання відходів (наявність за місцем утворення відходів, наявність на спеціалізованих переробних підприємствах);

9) обсяг збирання відходів:
 за групами класів небезпеки відходів, наведеними в додатку 1;
 за категоріями відходів за матеріалом, визначеними у Переліку 1;
 за видами відходів за КВд;
 за джерелами надходження відходів (від виробників відходів; перевізників, збирачів відходів; домогосподарств; зі сфери послуг);

10) обсяг збирання відходів на одну особу:
 за групами класів небезпеки відходів, наведеними в додатку 1;
 за категоріями відходів за матеріалом, визначеними у Переліку 1;

11) обсяг відходів переданих на сторону:
 за групами класів небезпеки відходів, наведеними в додатку 1;
 за категоріями відходів за матеріалом, визначеними у Переліку 1;
 за видами відходів за КВд;
 за цілями передачі відходів (для утилізації, для видалення, фізичним особам для використання);
 за місцем передачі відходів (передано виробниками відходів, передано спеціалізованими переробними підприємствами);

12) обсяг експортованих відходів:
 за групами класів небезпеки відходів, наведеними в додатку 1;
 за категоріями відходів за матеріалом, визначеними у Переліку 1;
 за видами відходів за КВд;
 за цілями експорту відходів (для утилізації, для видалення);
 за типами експортерів відходів (експорт відходів виробниками, експорт відходів спеціалізованими переробними підприємствами);

13) обсяг імпортованих відходів:

- за групами класів небезпеки відходів, наведеними в додатку 1;
- за категоріями відходів за матеріалом, визначеними у Переліку 1;
- за видами відходів за КВд;
- за цілями імпорту відходів (для утилізації, для видалення);

14) обсяг відходів, накопичених протягом експлуатації у спеціально відведених місцях та об'єктах:

- за групами класів небезпеки відходів, наведеними в додатку 1;
- за категоріями відходів за матеріалом, визначеними у Переліку 1;
- за видами відходів за КВд;

15) обсяг відходів, накопичених протягом експлуатації у спеціально відведених місцях та об'єктах, на одну особу:

- за групами класів небезпеки відходів, наведеними в додатку 1;

16) обсяг відходів, накопичених протягом експлуатації у спеціально відведених місцях та об'єктах, на одиницю площі:

- за групами класів небезпеки відходів, наведеними в додатку 1;

17) кількість спеціально відведених місць та об'єктів видалення відходів;

18) кількість спеціально відведених місць та об'єктів видалення побутових відходів;

19) потужність спеціально відведених місць та об'єктів видалення відходів;

20) потужність спеціально відведених місць та об'єктів видалення побутових відходів;

21) кількість установок для поводження з відходами:

за видами установок для поводження з відходами (для спалювання відходів з метою отримання енергії, для спалювання відходів з метою теплового перероблення відходів, утилізації (перероблення), видалення (крім спалювання));

22) потужність установок для поводження з відходами:

за видами установок для поводження з відходами;

23) частка відходів, видалених у спеціально відведені місця та об'єкти або спалених без отримання енергії в обсязі утворених відходів:

за групами класів небезпеки відходів, наведеними в додатку 1;

24) частка відходів, спалених та утилізованих в обсязі утворених відходів:

за групами класів небезпеки відходів, наведеними в Додатку 1;

25) ВВП у постійних цінах на одиницю утворених відходів:
за групами класів небезпеки відходів, наведеними в додатку 1.

2. Дані щодо обсягу утворених відходів від економічної діяльності, обсягу утворених відходів від побутової діяльності (домогосподарств) формуються за групами класів небезпеки відходів, за категоріями відходів за матеріалом, за видами відходів за КВд.

3. Дані щодо обсягу збирання побутових та подібних відходів, які утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках і не використовуються за місцем їх накопичення (код категорії 10.1 згідно з Переліком 1), формуються у розрахунку на одну особу за групами класів небезпеки відходів.

IV. Формування й актуалізація сукупності одиниць і переліків респондентів державного статистичного спостереження

1. Формування сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження

1. Формування генеральної сукупності, сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, і переліку респондентів ДСС здійснюється щорічно у грудні року *T*.

2. Формування генеральної сукупності, сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, і переліку респондентів ДСС здійснюється на державному рівні.

3. Генеральна сукупність одиниць ДСС формується на основі РСО у частині СРП та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року *T* та відповідають таким критеріям:

1) тип статистичної одиниці: підприємство;

2) інституційний сектор економіки відповідно до KICE підприємства: S.11 "Нефінансові корпорації", S.12 "Фінансові корпорації", S.13 "Сектор загального державного управління";

3) основний вид економічної діяльності згідно з КВЕД: класи 01.11–96.09.

4. Сукупність одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, формується на основі генеральної сукупності. До сукупності одиниць, яка

безпосередньо буде досліджуватись, уключаються одиниці, які відповідають хоча б одному з таких критеріїв:

1) основний вид економічної діяльності згідно з КВЕД належить до класів 38.11, 38.12, 38.21, 38.22, 38.31, 38.32, 39.00 і середня кількість працівників становить понад 10 осіб;

2) основний вид економічної діяльності згідно з КВЕД належить до класів 01.11–37.00, 41.10–96.09, середня кількість працівників становить понад 10 осіб та, за даними Мінприроди, показник загального утворення відходів за попередній до звітний рік – понад 1000 умовних одиниць;

3) наявність у підприємства, за даними Мінприроди, ліцензії щодо провадження господарської діяльності з поводження з небезпечними відходами;

4) є власниками об'єктів утворення відходів (ОУВ) та об'єктів оброблення та утилізації відходів (ООУВ), місць та об'єктів видалення відходів (МВВ), які включені державними адміністраціями областей і м. Києва до реєстрів об'єктів утворення відходів, оброблення та утилізації відходів, місць та об'єктів видалення відходів.

5. На основі сукупності одиниць, які безпосередньо буде досліджуватись, формується перелік респондентів за формою № 1-відходи (річна), до якого включаються юридичні особи, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупності одиниць ДСС.

2. Актуалізація сукупності одиниць та переліку респондентів державного статистичного спостереження

Актуалізація сукупності одиниць та переліку респондентів ДСС не здійснюється.

V. Проведення державного статистичного спостереження та обробка даних

1. Методи проведення державного статистичного спостереження

1. Засобами зв'язку, в електронному форматі або безпосередньо здійснюється інформування респондентів про їхнє залучення до участі в ДСС.

Крім того, інформація щодо участі у проведенні ДСС розміщується на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у сервісі "Пошук за кодом ЄДРПОУ".

2. Дані за формою № 1-відходи (річна) на паперових носіях (нарочно або поштою) або у формі електронного звіту засобами електронного зв'язку відповідно до Порядку подання електронної звітності до органів державної статистики, затвердженого наказом Держкомстату від 12 січня 2011 року № 3, зареєстрованим в Мін'юсті 29 березня 2011 року за № 408/19146, або через сервіс "Кабінет респондента", який розміщено на офіційному вебсайті Держстату, надходять наприкінці лютого наступного за звітним року в термін, визначений на бланку.

3. Після отримання звітів за формою № 1-відходи (річна) здійснюється їх уведення/завантаження до електронного середовища для подальшої обробки статистичної інформації.

Інформація про респондентів, які подали звіти за власною ініціативою (у тому числі у вигляді електронної звітності), накопичується і використовується під час формування сукупності одиниць, яка буде безпосередньо досліджуватися у наступному звітному році.

2. Основні етапи обробки даних державного статистичного спостереження

1. В електронному середовищі здійснюються розрахунки обсягів утворених, зібраних, спалених, утилізованих, накопичених, видалених у спеціально відведені місця чи об'єкти відходів, їх арифметичні та логічні контролю, а саме:

повнота введених даних;

перевірка правильності співвідношення окремих значень показників;

порівняння значень показників, у тому числі в динаміці (порівняння з попереднім роком).

За результатами проведення контролів, з метою визначення причин виявлених неузгодженостей, відповідно до статті 13 Закону України "Про державну статистику", органи державної статистики можуть здійснювати зв'язок з респондентами, і в разі виявлення помилок первинні дані доопрацьовуються та коригуються.

2. Показник обсягу утворених відходів на рівні національної економіки розраховується як сума даних про відходи, утворені під час економічної діяльності підприємств, та даних про відходи, утворених домогосподарствами. Дані про обсяг відходів, утворених домогосподарствами, вважаються тотожними даним про обсяг зібраних (отриманих) відходів спеціалізованими підприємствами та організаціями, що займаються збиранням, отриманням відходів для утилізації чи видалення від домогосподарств. Розрахунки обсягу утворених відходів здійснюються для кожної групи та класу небезпечних відходів, категорії відходів за матеріалом, виду відходів за КВд.

Показник обсягу утворених відходів формується як за місцезнаходженням підприємств, так і за місцем утворення відходів (на основі даних по місцевих одиницях, отриманих від респондентів).

3. Показник обсягу утворених відходів на одну особу розраховується як співвідношення обсягу утворених відходів до середньої чисельності наявного населення України (регіону).

4. Показник обсягу утворених відходів на одиницю площі розраховується як співвідношення обсягу утворених відходів до всієї площі України (регіону).

5. Показник обсягу утворених відходів на одиницю ВВП за паритетом купівельної спроможності у постійних цінах 2011 року розраховуються як співвідношення обсягу утворених відходів до ВВП країни за паритетом купівельної спроможності у постійних цінах 2011 року, вираженого у міжнародних доларах.

6. Показник обсягу спалених відходів розраховується за формулою:

$$Q^S = Q_{R1} + Q_{D10} , \quad (1)$$

де

Q^S – обсяг спалених відходів;

Q_{R1} – обсяг спалених відходів з метою отримання енергії (код операції утилізації R1, визначений у Переліку 2);

Q_{D10} – обсяг спалених відходів з метою теплового перероблення (код операції видалення D10, визначений у Переліку 2);

7. Показник обсягу спалених відходів на рівні національної економіки розраховується як сума відходів, спалених за місцем їх утворення, та відходів, спалених на спеціалізованих переробних підприємствах, які були отримані ними від виробників для утилізації чи видалення. Дані щодо обсягу спалених відходів з метою отримання енергії, обсягу спалених відходів з метою теплового перероблення формуються за категоріями відходів за матеріалом для кожної групи класів небезпеки відходів.

8. Показник обсягу видалених відходів розраховується за формулою:

$$Q^V = Q_{D1} + Q_{D2} + Q_{D3} + Q_{D4} + Q_{D5} + Q_{D6} + Q_{D7} + Q_{D8} + Q_{D9} + Q_{D12}, \quad (2)$$

де

Q^V – обсяг видалених відходів;

D1, D2, D3, D4, D5, D6, D7, D8, D9, D12 – операції видалення, визначені в Переліку 2.

9. Обсяг видалених відходів розраховується для кожної групи операцій видалення відходів у розрізі груп класів небезпеки відходів, категорій відходів за матеріалом, видів відходів за КВд за формулами:

1) у спеціально відведені місця та об'єкти:

$$Q^V_1 = Q_{D1} + Q_{D5} + Q_{D12}, \quad (3)$$

де

Q^V_1 – обсяг видалених відходів у спеціально відведені місця та об'єкти;
 $D1, D5, D12$ – операції видалення, визначені в Переліку 2;

2) знешкодження:

$$Q^V_2 = Q_{D8} + Q_{D9}, \quad (4)$$

де

Q^V_2 – обсяг знешкоджених відходів у результаті біологічної чи фізико-хімічної обробки відходів;

$D8, D9$ – операції видалення, визначені в Переліку 2;

3) інші види видалення:

$$Q^V_3 = Q_{D2} + Q_{D3} + Q_{D4} + Q_{D6} + Q_{D7}, \quad (5)$$

де

Q^V_3 – обсяг видалених відходів іншими методами видалення;

$D2, D3, D4, D6, D7$ – операції видалення, визначені в Переліку 2.

10. Дані щодо обсягів видалення відходів у спеціально відведені місця та об'єкти, знешкодження, інших видів видалення на рівні національної економіки розраховуються як сума відходів, видалених за кожною групою операцій видалення відходів за місцем їх утворення, та відходів, видалених на спеціалізованих переробних підприємствах, які були отримані ними від виробників для видалення. Дані щодо обсягів видалення відходів у спеціально відведені місця та об'єкти, знешкодження, інших видів видалення формуються за категоріями відходів за матеріалом для кожної групи класів небезпеки відходів.

11. Показник обсягу утилізованих відходів розраховується за формулою:

$$Q^U = Q_{R2} + Q_{R3} + Q_{R3A} + Q_{R3B} + Q_{R3C} + Q_{R4} + Q_{R5} + Q_{R6} + Q_{R7} + Q_{R8} + Q_{R9} + Q_{R10} + Q_{R11} + Q_{R12} + Q_{R12A} + Q_{R12B} + Q_{R12C} + Q_{R12K}, \quad (6)$$

де

Q^U – обсяг утилізованих відходів;

$R2, R3, R3A, R3B, R3C, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11, R12, R12A, R12B, R12C, R12K$ – операції утилізації, визначені в Переліку 2.

12. Обсяг утилізованих відходів розраховується для кожної групи операцій утилізації відходів у розрізі груп класів небезпеки відходів, категорій відходів за матеріалом, видів відходів за КВд за формулами:

1) утилізовано:

$$Q^U_1 = Q_{R2} + Q_{R3} + Q_{R3A} + Q_{R3B} + Q_{R3C} + Q_{R4} + Q_{R5} + Q_{R6} + Q_{R7} + Q_{R8} + Q_{R9} + Q_{R10} + Q_{R11}, \quad (7)$$

де

Q^U_1 – обсяг утилізованих відходів;

R2, R3, R3A, R3B, R3C, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11 – операції утилізації, визначені в Переліку 2;

2) підготовлено до утилізації:

$$Q^U_2 = Q_{R12} + Q_{R12A} + Q_{R12B} + Q_{R12C} + Q_{R12K}, \quad (8)$$

де

Q^U_2 – обсяг підготовлених до утилізації відходів;

R12, R12A, R12B, R12C, R12K – операції утилізації, визначені в Переліку 2.

13. Дані щодо утилізації відходів, підготовки відходів до утилізації на рівні національної економіки розраховуються як сума відходів, утилізованих за кожною групою операцій утилізації відходів за місцем їх утворення, та відходів, утилізованих на спеціалізованих переробних підприємствах, які були отримані ними від виробників для утилізації. Дані щодо обсягу утилізації відходів, обсягу відходів, підготовлених до утилізації, формуються за категоріями відходів за матеріалом для кожної групи класів небезпеки відходів.

14. Показник обсягу збирання відходів на одну особу розраховується як співвідношення обсягу збирання відходів до середньої чисельності наявного населення України (регіону).

15. Показник обсягу відходів, накопичених протягом експлуатації у спеціально відведених місцях та об'єктах, на одну особу розраховується як співвідношення обсягу відходів, накопичених протягом експлуатації у спеціально відведених місцях та об'єктах, до середньої чисельності наявного населення України (регіону).

16. Показник обсягу відходів, накопичених протягом експлуатації у спеціально відведених місцях та об'єктах, на одиницю площі розраховується як співвідношення обсягу накопичених протягом експлуатації у спеціально відведених місцях та об'єктах відходів до всієї площі України (регіону).

17. Частка відходів, видалених у спеціально відведені місця та об'єкти або спалених без отримання енергії, в обсязі утворених відходів розраховується як співвідношення суми обсягів видалених у спеціально відведені місця та об'єкти і спалених без отримання енергії відходів до обсягу утворених відходів.

18. Частка відходів, спалених та утилізованих, в обсязі утворених відходів розраховується як співвідношення суми обсягів спалених та утилізованих відходів до обсягу утворених відходів.

19. Показник ВВП у постійних цінах на одиницю утворених відходів розраховується як співвідношення ВВП у постійних цінах до обсягу утворених відходів.

20. Формування показників здійснюється в цілому по Україні, регіонах та в розрізах, передбачених підрозділом 3 розділу III цих Методологічних положень. Крім цього, формування показників, передбачених підпунктами 1, 5–7, 14 пункту 1 підрозділу 3 розділу III цих Методологічних положень, здійснюється по містам обласного значення та районам.

VI. Забезпечення якості даних державного статистичного спостереження

1. Для забезпечення якості даних, які отримуються шляхом збору інформації безпосередньо від респондентів, аналізується рівень надання звітів респондентами, залученими до ДСС, та причини їх ненадання або відсутності інформації у звітах. Очікуваний рівень відповідей для ДСС становить 95%. Для його досягнення у разі відсутності звіту органами державної статистики може використовуватися метод безпосереднього контакту з респондентом для з'ясування причини неотримання звіту чи відсутності у ньому даних. Здебільшого невідповіді стосуються підприємств з незначною часткою в обсягах утворення відходів (до 5%), що не впливає на якість даних ДСС. Метод компенсації даних не застосовується, сезонні коригування не здійснюються.

2. Для забезпечення якості даних при формуванні інформації ДСС здійснюється аналіз даних у часі (порівняння даних звітного року з попереднім роком); аналіз даних у просторі (порівняння даних за регіонами); аналіз агрегатів та розподілу даних (порівняння сумнівних агрегатів та одиниць, показники яких значно відрізняються від розподілу основної частини даних, наприклад, відношення обсягу утворених відходів у регіоні до загального обсягу утворених по країні).

3. Перше оприлюднення результатів ДСС передбачається у травні наступного за звітним року. Остаточна публікація результатів ДСС здійснюється у II декаді серпня наступного за звітним року та супроводжується відповідними поясненнями щодо методології проведення ДСС і визначеннями показників.

4. З метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та показників якості результатів ДСС складається стандартний звіт з якості ДСС, який містить загальну інформацію за критеріями якості Європейської

статистичної системи, яка не залежить від результатів ДСС за конкретний період, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних і методами вимірювання якості статистичних даних та процесів. Звіт розміщується на офіційному вебсайті Держстату та оновлюється в міру змін ключових метаданих ДСС (методології, процедур, процесів статистичного виробництва, класифікацій, основних статистичних показників тощо).

VII. Забезпечення конфіденційності статистичної інформації державного статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється відповідно до вимог статей 14, 16, 21, 22 Закону України "Про державну статистику", статей 18, 21 Закону України "Про інформацію", статей 6, 7 Закону України "Про доступ до публічної інформації", з урахуванням основних методів, визначених пунктом 1 підрозділу 2 розділу IV Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, затверджених наказом Держстату від 15 лютого 2017 року № 41, міжнародних вимог до правил конфіденційності статистичної інформації відповідно до положень Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) від 11 березня 2009 року № 223/2009, Регламенту Комісії (ЄС) від 17 червня 2013 року № 557/2013.

2. Статистична інформація ДСС щодо утворення та поведження з відходами характеризує чинники, які впливають або можуть вплинути на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей, тому, відповідно до статті 21 Закону України "Про інформацію" та статті 22 Закону України "Про державну статистику" така інформація не відноситься до конфіденційної інформації.

VIII. Поширення результатів державного статистичного спостереження

1. Відповідно до статті 21 Закону України "Про державну статистику" статистична інформація, отримана за результатами ДСС, поширюється у зведеному знеособленому вигляді.

Крім того, відповідно до статті 22 Закону України "Про державну статистику" первинні дані щодо стану навколишнього природного середовища, отримані органами державної статистики від респондентів під час проведення ДСС, надаються на запити користувачів за винятком обмежень, встановлених законодавством.

2. З метою забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів узагальнена статистична інформація за результатами спостереження оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) та сайтах його територіальних органів (www.ukrstat.gov.ua/work/region.html) у

відповідних статистичних продуктах (статистична інформація, статистичні публікації). Дані, що оприлюднюються на вебсайтах ТОД, узгоджені з даними, які публікує Держстат.

3. Публікація результатів ДСС проводиться у два етапи із відповідною відміткою щодо їхнього статусу при поширенні. Попередні дані ДСС оприлюднюються не пізніше ніж через 90 днів після дати подання респондентами звітних даних, а остаточні дані ДСС – наприкінці серпня наступного за звітним року. Терміни оприлюднення, вихідні показники та їх розрізи (деталізація), а також статистичні продукти, які поширюються за результатами ДСС, визначаються планом державних статистичних спостережень на відповідний рік.

4. Публікація попередніх даних ДСС уключає показники, наведені у підпунктах 1, 5–7, 14 пункту 1 підрозділу 3 розділу III цих Методологічних положень, за групами класів небезпеки та категоріями відходів за матеріалами в цілому по Україні та регіонах.

Публікація остаточних даних ДСС уключає всі показники ДСС, передбачені підрозділом 3 розділу III цих Методологічних положень.

5. Інформацію за результатами ДСС Держстат також надає:

1) за запитам користувачів статистичної інформації в порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;

2) за угодами про взаємообмін інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

3) міжнародним організаціям (Статистичному відділу ООН, Євростату, СЕК ООН) у рамках виконання міжнародних зобов'язань України, а також статистичним службам інших країн за їхніми запитам.

6.3 метою інформування користувачів на вебсайті Держстату також оприлюднюються дані щодо утворення відходів за категоріями відходів за матеріалом, групами класів небезпеки відходів та видами економічної діяльності у форматі, передбаченому Регламентом (ЄС) від 24 травня 2005 року № 782/2005 (додаток 2).

ІХ. Перегляд даних державного статистичного спостереження

1. Для цього ДСС передбачається запланований перегляд даних: регулярний – зумовлений появою нової більш повної інформації, що була недоступна на час формування статистичних показників, уключаючи уточнення даних респондентами, а також спеціальний – у разі зміни його методології або

класифікації (переліків), які використовується для формування показників ДСС, у терміни, передбачені планом ДСС на відповідний рік.

2. Регулярному перегляду даних цього ДСС підлягають показники, наведені у підпунктах 1, 5–7, 14 пункту 1 підрозділу 3 розділу III цих Методологічних положень, за групами класів небезпеки та категоріями відходів за матеріалами в цілому по Україні та регіонах. Перегляд показників здійснюється не більше ніж за п'ять років.

3. Також регулярний перегляд даних здійснюється за показником ДСС, передбаченим підпунктом 4 пункту 1 підрозділу 3 розділу III цих Методологічних положень, який розраховується із використанням даних ВВП за паритетом купівельної спроможності у постійних цінах та пов'язаний з перерахунками Світовим банком ВВП за паритетом купівельної спроможності у постійних цінах. Перегляд цього показника здійснюється у динаміці з 1995 року.

4. Перегляду підлягають дані із застосуванням макрометоду, оснований на перерахунку зведених, агрегованих даних з використанням тенденцій, що склалися.

5. Також у разі непередбачуваних подій, помилок, які можуть значно (більше 5%) вплинути на оприлюднені статистичні показники ДСС, може бути здійснений незапланований перегляд даних ДСС.

6. Про регулярний перегляд даних ДСС користувачі статистичної інформації попередньо інформуються про дату і/ або час оприлюднення переглянутої інформації та деталізацію перегляду, про спеціальний перегляд даних ДСС – не пізніше як за півроку шляхом оприлюднення на офіційному вебсайті Держстату відповідного оголошення.

7. Переглянуті дані оприлюднюються разом із черговим оприлюдненням відповідної статистичної інформації за підсумками ДСС, згідно із календарем оприлюднення інформації, й з відповідними поясненнями.

Заступник директора департаменту -
начальник відділу економічних рахунків
сільського господарства

Ольга СІКАЧИНА

Додаток 1
до Методологічних положень
(пункт 1 підпункти 1–16, 23–25,
підрозділу 3 розділу III)

Перелік кодів класів небезпеки відходів для статистичних цілей

Код групи класів	Код класу	Найменування
I–IV		Відходи в цілому
I–III		Небезпечні відходи
	I	Надзвичайно небезпечні відходи
	II	Високонебезпечні відходи
	III	Помірно небезпечні відходи
IV		Не небезпечні відходи
	IV	Малонебезпечні відходи

Заступник директора департаменту -
начальник відділу економічних рахунків
сільського господарства

Ольга СІКАЧИНА

Додаток 2
до Методологічних положень
(пункт 6 розділу VIII)

Макет таблиці для оприлюднення даних про утворення відходів за категоріями матеріалів, групами класів небезпеки та видами діяльності відповідно до Регламенту (ЄС) від 24.05.2005 № 782/2005

(ТИС. ТОНН)

[illegible]

Продовження додатка 2

[illegible]

Продовження додатка 2

[illegible]

Продовження додатка 2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
44	12.5	Інші мінеральні відходи	IV																				
45			I–III																				
46	12.6	Ґрунтові відходи	IV																				
47			I–III																				
48	12.7	Пуста порода від днопоглиблювальних робіт	IV																				
49			I–III																				
50	12.8	Затверділі, стабілізовані або засклянілі відходи; мінеральні відходи, що утворюються після переробки	IV																				
51			I–III																				
52		Усього не небезпечні	IV																				
53		Статистичні розбіжності ¹																					
54		Усього небезпечні	I–III																				
55		Статистичні розбіжності ¹																					
56		Усього відходів																					

¹ Різниця між обсягом утворених відходів, визначеним за діючою національною класифікацією небезпечних відходів, та європейським стандартом класифікації небезпеки відходів для забезпечення порівняльного аналізу показників утворення відходів у межах європейської статистики за категоріями статистичної класифікації відходів за матеріалом (EWC-Stat 4).

Заступник директора департаменту - начальник відділу економічних рахунків
сільського господарства

Ольга СІКАЧИНА

Список використаних джерел

1. Закон України "Про відходи" (зі змінами та доповненнями) від 05 березня 1998 року № 187/98-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/187/98-%D0%B2%D1%80>.
2. Закон України "Про державну статистику" (зі змінами та доповненнями) від 17 вересня 1992 року № 2614-XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>.
3. Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13 січня 2011 року № 2939-XI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.
4. Закон України "Про захист персональних даних" від 01 червня 2010 року № 2297-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/2297-17>.
5. Закон України "Про інформацію" від 02 жовтня 1992 року № 2657-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
6. Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища" (зі змінами та доповненнями) від 26 червня 1991 року № 1268-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>.
7. Державний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010, затверджена наказом Держспоживстандарту України від 11 жовтня 2010 року № 457 (зі змінами). URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
8. Державний класифікатор України. Класифікатор відходів ДК 005-96, затверджений наказом Держстандарту України від 29 лютого 1996 року № 89 (зі змінами). URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
9. Глосарій до плану статистичного спостереження, затверджений наказом Держкомстату від 29 грудня 2009 року № 498. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/glos.htm.
10. Класифікація інституційних секторів економіки України, затверджена наказом Держстату від 03 грудня 2014 року № 378 (зі змінами, затвердженими наказом Державної служби статистики від 25 лютого 2020 року № 85). URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
11. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, затверджені наказом Держстату від 15 лютого 2017 року № 41. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

12. Положення про Реєстр статистичних одиниць та формування основ сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств, затверджене наказом Держкомстату від 21 грудня 2009 року № 481. URL: <http://ukrstat.gov.ua/edrpoу/prso.html>.

13. Порядок подання електронної звітності до органів державної статистики, затверджений наказом Держкомстату від 12 січня 2011 року № 3. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

14. A handbook for data collection on waste generation "A Manual on Waste Statistics", 2013 – 144 p. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/waste/methodology>.

15. Commission Regulation (EU) No 849/2010 of 27 September 2010 amending Regulation (EC) No 2150/2002 of the European Parliament and of the Council on waste statistics. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1578056651955&uri=CELEX:32010R0849>.

16. Керівництво по класифікації відходів відповідно до європейської класифікації відходів (EWC-Stat categories) (2010 (Додаток до Посібника з імплементації Регламенту (ЄС) № 2150/2002 зі статистики відходів). URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/waste/methodology>.

17. Statistical requirements compendium (2019 edition). URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/10276257/KS-GQ-19-012-EN-N.pdf/f7c1b8dd-7246-01a3-dcec-328d2f38acd9>.

18. Regulation (EC) No 2150/2002 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2002, on waste statistics. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?qid=1455632934283&uri=CELEX:02002R2150-20101018>.

19. Вебсайт Світового банку. Показники ВВП за паритетом купівельної спроможності в постійних цінах 2011 року у міжнародних доларах. URL: <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.PP.KD>.

20. Commission Regulation (EC) No 782/2005 of 24 May 2005 setting out the format for the transmission of results on waste statistics. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32005R0782>.